

Rusi razbijajo vzhodno fronto

AMERIKANSKI USPEHI NA LUZONU; RUSI 30 MILJ OD KRAKOVA; DRUGE VESTI

London, Anglija. — Rusi, ki so začeli s svojo ofenzivo še sredi zadnjega tedna so v južno vzhodnem delu Poljske prodrli do 23 milj globoko proti mestu Krakovu, od katerega so bili v ponedeljek jutro le še nekaj nad 25 milj. Udar v nemško obrambno črto je na tem kraju fronte do 60 milj širok in ruske oklopne čete napredujejo na prejš. Radio vest omenja, da so pri Miasowi Rusi le še kakih 55 milj od Slezije, kjer imajo Nemci zelo obsežno vojno industrijo.

Nemška poročila omenjajo, da Rusi na petih krajih napadajo. V Vzhodni Prusiji so na dveh novih mestih prestopili

prusko mejo. Nad Varšavo so prekoračili reko Narvo in se bližajo od juga proti Vzhodni Prusiji. Tudi takoj pod Varšavo napadajo in zdi se, da mislijo Rusi Varšavo obiti in jo osamiti, kakor so to napravili z Budapešto. Glavni udar je proti Sleziji, ki je že gori omenjen. Pritiskajo pa Rusi tudi v Čehov. (Dalje na 4. strani)

ZAVEZNIKI POTISKAJO NEMCE IZ BELGIJE

Pariz, Francija. — Nemški nos v Belgiji, ki ga je napravil maršal von Rundstedt s svojo ofenzivo, je zdaj že tako obgrizen, da zglada, kakor mala bradovica. Ameriške armade in angleške čete so ga obgrizle in ga bodo kmalu popolnoma odgriznile. Nemce pa potisnile nazaj, od kjer so vpadli. Od zadnje sobote pa do ponedeljka so čete prve ameriške armade in od tretje armade na južni strani na dveh točkah obkolile nemške čete, v katerih dveh zajetih krogih pravijo, da se nahaja do 125.000 Nemcev.

Kazali pa so v nedeljo in ponedeljek Nemci trdovraten odpor na dveh krajih. Močni tanki oddelki so napadali v Alzaciji, katerim bi Nemci očividno radi odvrnili zavezniško pozornost od bojev v Belgiji. Drugi odpor pa so kazali proti tretji armadi, ki resno ogroža desni bok Rundstedtove konice v Belgiji.

Nemci so bitko v Belgiji zgubili. Zavezniška premoč v zraku, kakor tudi sposobnost v strategiji jih je premagala. Dosegli pa so Nemci nekaj. Slutili so namreč, da pride sredi zime

ruska ofenziva, katera je zdaj že v teku. Izsledili so tudi, da Amerikanci pripravljali istočasni naval na zapadu. Izhoda Nemci torej niso imeli. Edino kar jim je kazalo, obupno napasti na zapadu, doseči trenotno kar se da, zmešati Zavezniškom na zapadu račune za takojšnje ofenzivo, potem se u-makniti če ne bo drugače nazaj v svojo Siegfriedovo linijo in se tam le braniti. Med tem če pride ruska zimska ofenziva, bodo imeli le eno glavno fronto na vzhodu za braniti. Na ta način, bi Nemci z močmi, ki jih še imajo pretolkli zimo in potem čakali na to, kar že jim bo prišlo spomlad in poletje. Namah torej zavleči vojsko in upati na najboljšo, kar pa v tem nemškem slučaju to najboljše ni dosti prida. Dosegli so le podaljšanje vojne, drugega ne.

RAZKOL MED ANGLEZI IN RUSI SE NAPOVEDUJE

London, Anglija. — V nekaterih angleških publikacijah se publicira zadnje čase vse mogoče prerokovanja, ki razpravljajo o razkolu med Anglijo in Rusijo. Tednik "The Tablet", je zadnji teden objavil članek, v katerem napoveduje nesoglasja med Anglijo in Rusijo in pravi, da je razkol neizogiben. Dopisniki ameriških listov, ki nosijo večimoma nemška imena pa te vesti pridno razširjajo po svetu, kot najzanesljive vesti.

Dopisnik Friderik Kuh omenja, da list "Tablet" zagovarja monarhistične vlade v Srednji Evropi. Dalje, da list naravnost apelira na Anglijo, da naj podpre male države proti Rusiji in naj ustvari kordon proti ruskemu vplivu. List dalje zagovarja Nemce, češ, da so v Nemčiji sami najboljši zavezniški proti nazizmu v vrstah konservativnih Nemcev.

Komu je v korist ta propaganda in to v času, ko je potrebna še vsaka unča najtesnej-

še solidarnosti med Zavezniški v boju proti Hitlerju? O tem lahko vsak sodi sam. Naziji, kakor zglada znajo zanašati svojo propagando spretno v vrste onih, proti katerim se borijo. Nismo zato, da bi se komu delala krivica, najmanj ne. Ampak vsak zagovor Nemcev, ne pomeni drugega, kakor dajati nemštvu nove potuše in pa ustvarjati priliko za tretjo še strašnejšo vojno, kakor je sedanja. Za danes in dokler Hitler ne bo totalno premagan in ožanimu nemštvu vzeta vsaka prilika, da bi se zopet kdaj vrnilo s svojim barbarizmom, bi morala biti prva in zadnja naloga vseh zavezniških narodov,

Oblaki gostega, mastnega dima se vzdigujejo iz na vso moč gorečega ameriškega letala B-26. Velikanski bombnik je bil zadet, ko so nenadoma prišli japonski aeroplani in napadli ameriški oporišče na otoku Saipan v Marijanskem otočju.

SVETOŠTEFANSKEMU ŽUPNIKU UMRL OČE

Chicago, Ill. — Dne 12. jan. je Rev. Edward Gabrenja, župnik pri Sv. Stefanu v Chicagi, dobil od doma obvestilo, da mu je isto jutro ob šesti uri v Clevelandu nenadoma umrl oče, ki sploh ni bil bolan, le prejšnji dan ga je bil prišel srčni krč. Veselil se je nameravane praznovanja svoje zlate poroke v nedeljo 21. jan., pa ga je Bog le nekaj dni prej poklical k sebi.

O življenju pokojnega breme v "Novem Svetu" od leta 1941 naslednje podatke: G. Frank Gabrenja (p. d. Centarjev), je bil doma iz Rakeka na Notranjskem. V Ameriko je došel leta 1893. Najprej se je ustavil v Kanadi, pozneje je prebival v Johnstownu, Pa., od leta 1920 pa v Clevelandu. Zapuška soprogo Elizabeto, ki je tudi doma iz Rakeka, 6 sinov in 4 hčere. Pokojni Frank Gabrenja je bil od vseh zelo spoštovan mož in vedno zaveden katoličan, pa tudi zaveden Slovenec in zaveden Slovan.

Duhovniki pri Sv. Stefanu nanzanjajo, da bo v torek 16. jan. ob devetih dopoldne v cerkvi sv. Stefana darovana posebna slovesna zadušnica za pokojnega in vabijo vse farane, ki jim bo mogoče, da pridejo k tej sv. maši.

Našem preč. g. župniku in vsem sorodnikom izražamo svoje sočutje, pokojnemu pa naj sveti večna luč in ohranimo ga v blagem spominu!

KRITIKI PREDSEDNIKA BODO GOVORILI

Washington, D. C. — Več senatorjev, ki se ne strinjajo s programom zunanje politike sedanje administracije, je v soboto omenilo, da bodo spregovorili ta teden v senatu in zahtevali podrobnih pojasnil glede vladnega stališa napram raznim perečim vprašanjem v Evropi. Eden izmed teh kritikov bo senator Wheeler iz Montane, pravi vest.

zmaga nad Hitlerjem. Proti težavam, če bodo prišle potem, se bomo borili potem.

KRIZEM SVETA

Washington, D. C. — Iz Argentine poročajo, da je tamkajšnja vlada ustavila zdaj že v drugi list "Argentina Libre", ker je pisal v korist Zavezniškov. Trije japonski listi, ki izhajajo v Argentini in razširjajo japonsko propagando pa svobodno izražajo. To kaže, koliko je argentinska vlada naklonjena Zavezniškom.

London, Anglija. — Nemške robotne bombe, ki so jih Nemci izstrelili tekom meseca decembra na Anglijo so ubile 367 ljudi in 847 pa ranile. To je skoro polovico manj, kakor pa so znašale tozadavne zgube tekom meseca novembra.

Buenos Aires, Argentina. V Argentini vlada zadnjih pet dni silno visoka vročina, ki kaže od 106 do 115 stopinj vročine, pravi poročilo. Ljudje se potijo da je kaj, dočim mi na severu zmrzujemo in se jezimo nad ostro zimo.

Sofija, Bolgarija. — Princ Ciril, bivši regent Bolgarije obtožuje nazije, da so krivi smrti njegovega brata kralja Borisa III. Ciril je izjavil pred ljudskim sodiščem, da so Nemci Borisa zastrupili, da so se ga znebili, da so lahko zgrabili za vlado v deželi.

Washington, D. C. — Poljedelski departament objavlja, da je poljedelstvo doseglo v letu 1944 vrhunec v pridelkih in dohodkih. Več, kakor 21 milijonov dolarjev so dobili ameriški farmarji za svoje pridelke tekom leta 1944, kar je več, kakor v katerem koli letu prej.

London, Anglija. — Predsednik čehoslovaške zamejne vlade dr. Edvard Beneš, je sklenil, da bo njegova vlada priznala vlado poljskega osvobodilnega odbora v Lublinu. V kratkem bo imenoval svojega zastopnika pri lublinski vladi.

Joliet, Ill. — Mrs. Mae Agnich, stara 36 let je umrla v bolnišnici sv. Jožefa zadnji petek za poškodbami, ki jih je dobila v avtomobilski koliziji z trukom, kakih 10 milj od Joliet na cesti šte. 66. Avto je na ledeni cesti zadržal na nasprotni stran ceste in zadel v truk.

SEKTA "JEHOVIH PRIČ" PROGLAŠENA ZA PREVRATNO

Chicago, Ill. — Zvezni sodnik Alwyn R. Shaw, je obsodil Joe Davida, starega 24 let iz New Rockforda, N. D. na petletno ječo, ker se je pregrešil proti nabornemu zakonu Zd. držav. David je bli klasificiran v razred 1-A, a se je uprl, da bi bil vzet v službo. Nato so ga sklenili poslati v taborišče, kamor pošiljajo zavedne nasprotnike, a se je tudi temu uprl. To je sodnika vjezilo. Vprašal ga je: "Ali bi pomagali ameriške mu vojaku, če bi videli ležati ranjenega po 'pregrešni' bitki?" Odgovoril je: "Jaz ne vem, če bi ali ne." To je bilo sodniku dovolj, da mu je prisodil petletno ječo, da bo jehovec imel čas premisljati svoje čudno obnašanje do svoje dežele.

INDIJSKE ČETE SE IZKRCALE V BURMI

Kandy, Ceylon. — Na Myebonski peninsuli v Burmi so se v petek izkrcale čete petnajstega indijskega kora in si ustanovile oporišče. Izkrcaje se je izvršilo pod varstvom vojnih letal in zapornega ognja iz bojnih ladij. Borba za Burmo med Angleži in Japonci se s tem začneja.

ZAKON BO DOLOČAL: DELATI ALI V VOJSKO!

Washington, D. C. — V kongresu bo v kratkem predložen predlog, ki bo določal za vse moške od 18 do 45 let, da se imajo zaposliti pri potrebnem vojnem delu. Kdor ne bo hotel delati na potrebnem delu bo pa enostavno vtaknjen v vojaško suknjo. Geslo zakona bo, če bo uveljavljen: "Delati ali na vojsko!"

OSTRA ZIMA

Oak Park, Ill. — Letošnja zima je za 11% ostrejša od normalnih zim, ki smo jih imeli v tej deželi zadnjih 25 let. Tako poročajo vremenoslovci. Da bi vsled tega ne porabili preveč kuriva, zlasti kurilnega olja je OPA izdala apel na vso deželo, naj skušajo omejiti toploto v vseh javnih prostorih pri 68 stopinjah toplote.

NAZIJSKI URADNIKI ŽE POŠILJAJO SVOJE DRUŽINE IZ SLOVENIJE

Washington, D. C. — Naš vojni obvestilni urad naznanja na podlagi poročila oddanega po beograjskem radiu te dni, da je narodni osvobodilni pokret po "Sloveniji in Štajerski" narastel do take moči, da je bilo vse osobje nemške uprave primorano oditi iz tistih krajev, ki niso pod varstvom posebnih nemških posadk.

Družinam uradnikov je bilo dovoljeno ubežati v Nemčijo in jim je bilo tudi dovoljeno vzeti s seboj toliko prtljage, kolikor jo je vsaka oseba lahko sama nesla, toda uradnike same gestapo prestreže in jih pošlje nazaj. Gestapo ima sedaj, kakor trdi omenjeno radio poročilo, ves prevoznik sistem po Štajerskem pod svojim nadzorstvom. (Titovi ljudje so baje že presekalili progo med Mariborom in

Gradcem). Na radio objavi je bilo tudi povedano, da je zavladal silen strah tudi med domačimi slovenskimi izdajalci, ali tem ni dovoljeno pobeogniti. Kdor jo poskuša popihati, ga naziji kaznujejo s tem, da ga pošljejo kopat utrdb.

Predsednik neke občine v okraju Kozje, južno od Celja, po imenu Hartman, je na vsak način hotel uiti v Nemčijo, kakor pravi radio poročilo. Gestapo ga je aretirala in poslala kopat jarke.

SRBSKI NEDIČEVCI UPAJO, DA SE PRIDEJO NA POVRŠJE

Washington, D. C. — Od nazivje kontrolirana Nedičeva skupina, ki se nahaja zdaj v Nemčiji in samo sebe naziva "Narodna srbska vlada", je pred kratkim izdala poziv, naj tisti Nedičevi privrženci, ki se še nahajajo v Beogradu, usmrte Tita.

Nedičevu naročilo je bilo oddano po nemškem radiu in je poudarjalo "neštete prilike" za usmrtenje Tita in Moše-ja Pija-de-ja, za katera pravi to od nazivje narekovano ali vsaj navdihneno povelje, da ne smeta priti več iz Srbije živa.

"Srbi", je zaukazal Nedič, "Tito mora biti usmrten, in niti njegovi veliki Zavezniški niti njegov osebni stražnik mu ne bodo pomagali."

Se prej pa je ista skupina po radiu dala navodila svojim so-mišljenikom, o katerih trdi, da so še v Srbiji, in jim naročila, naj skušajo priti v vse jugoslo-

vanske organizacije, naj spoznajo njihove načine postopanja in si pridobijo njihovo zaupanje, ter se tako pripravijo, kako jih bodo uspešno razdrli v deželi.

Nadalje se je Nedičeva radio oddaja širokoustila, da je več odgovornih mest že sedaj v rokah nacionalistov, ki morajo na nesrečo igrati vlogo gorečih komunistov, ali ko pride čas, bodo pokazali, kaj res mislijo. Najprej je treba, da se nacionalisti združijo, podrobnosti bodo pa že pozneje uredili.

KRALJ PETER SE JE ZAČEL NENADOMA NEKAJ KUJATI

London, Anglija. — Zadnji četrtek je kralj Peter nepričakovano izdal svojo izjavo, v kateri napada sporazum, ki sta ga sklenila pred kakima dvema mesecema ministerski predsednik kraljeve jugoslovanske vlade v Londonu Ivan Šubašić in maršal

Josip Broz-Tito, predsednik Jugoslovanskega narodnega osvobodilnega odbora.

Kralj pravi, da se ne strinja z obliko nameravane regentstva in se tudi ne strinja s tem, da bi Osvobodilni odbor dobil vso postavodajno moč med tem ko se ustanavlja konstitucionalna vlada v deželi. Namesto da bi le ena stranka dobila vso moč, pravi Peter, naj bi vlada sestojala iz vseh strank od desne do leve v deželi, "kamor upa, da se bo v kratkem povrnil."

To izjavo je dal kralj v javnost kar na svojo lastno roko, ne da bi se bil prej posvetoval s svojo vlado niti z angleško vlado. Zadnje čase se je posvetoval samo s svojimi sorodniki in staro srbsko kliko. Po jugoslovanski ustavi je kralj odgovoren svoji vladi za svoja dejanja, pa vse to je mladi kralj

Ali že imate BARAGOVO PRATIKO za leto 1945?

Ako še ne, pišite takoj po njo, dokler je v zalogi. Letošnja Pratika je zelo zanimiva knjiga za vsako slovensko hišo. Naročite jo zase in za svoje prijatelje. Stane s poštnino samo 40 centov

kar je poslati v gotovini. Money order ali v znamkah po 3c. Drugih znamk za višje cene ne moremo sprejeti.

BARAGOVA PRATIKA
1849 West Cermak Road,
CHICAGO 8, ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za toliko število morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutro. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena, na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1979.

KAKO BO S POVOJNO NEMCIJO?

V ameriški javnosti je še vedno vse preveč zanimanja, kaj bo s povojno Nemčijo. Tisti, ki Nemce poznajo in so radi njihovega militarističnega fanatizma in pa radi njihove skrajno visoke nacionalne ošabnosti že dovolj pretrpeli, imajo za zdravljenje Nemčije radikalne nasvete in načrte. Ti priporočajo, da je treba Nemčijo razkosati, napraviti iz nje več manjših držav, da je treba Nemčiji vzeti industrijo iz rok in ji že v naprej preprečiti vsako priložnost za kakšno ponovno oborožitev, itd. Kdor Nemce pozna, da tem prvim prav.

Drugi, ki bi sicer Nemce morali poznati, a izgleda, da jih ne, ali pa so jim Nemci toliko prirastli na srce, da jih zagovarjajo, so pa v skrb, kaj bo s povojno Nemčijo, ampak podajajo take izjave, da v njih skoro prosijo milosti za Nemce. Izgovarjajo Nemce, češ, da jih je zapeljal Hitler, itd. Pejte, pejte, to je le izgovor! Kdor ni slep, je lahko videl, da so se Nemci vsi do zadnjega blazno topli v zadnji vojni za kajzerja, v tej vojni pa za Hitlerja. Pobjali in klali so druge, kakor dosedaj še nobeni barbarji. Vsak Nemec je stal z dušo in srcem za Hitlerjem in še danes stoji. In za take barbare naj bo zdaj pa še kaka izjema!? Vsaka izjema in popuščenje napram Nemcem bo le seme za novo, še strašnejšo vojno. Nemce je treba kaznovati, radikalno kaznovati in jim prističiti peroti tako, da se vsaj za par stoletij ne bodo mogli dvigniti in zopet ogroziti sveta.

Tisti, ki pa za Nemci jokajo in jih skrbijo, kaj bo z njimi, naj svoj čas porabijo za kaj bolj koristnega. Nemci naj sami skrbijo za svojo bodočnost. Sami so zamislili satanske načrte, da bi ugonobili druge narode, sami naj nosijo zdaj vse ostre posledice, ki jih bodo zadele; če ne, naj ostanejo na tleh, kamor bodo padli v tej vojni. Malo pokore nemški ošabnosti ne bo škodilo. Zanimajmo se rajši za lastne zadeve, Nemci se bodo že za svoje.

ČAKANJE NA NAPAČNI POSTAJI

Ko sta Churchill in Roosevelt na bojni ladji v Atlantiku objavila znano Atlantsko poslanico, so se premnogi kar z vsem zaupanjem vsedli, misleč in vzklajajoč: zdaj bomo dobili kar nam gre! Yes, dobili — ampak kaj dobili? Nekateri so šli parkrat gledat na uro v Washington, ampak ne na pravo. Tam so jih kakšni podtajniki "ljubeznivo" sprejeli, in vsak se je vračal kakor Santa Claus s polnim košem — obljub. Potem so sledili kakšni dopisi o takih sprejemih in mislili se je, da je vse kar rešeno. Blagor onim, ki so z malim zadovoljni. Mi Slovenci smo zadovoljni še z manjšo rečjo, ki ji pravijo "nič". Tako je, nič več in nič manj.

Čehi so bili bolj pametni. Ti so šli iskat pomoči in zaslombe tja, kjer jo je edino za Slovence kaj pričakovati. Šli so v Moskvo. Za božjo voljo, v rdečo Moskvo? poreče kdo. Kaj pa hočete, če pa drugje ni nič pričakovati! Ali je nismo že tolikokrat iskali vsepovsod drugod in kaj smo Slovenci dobili? Ali so nam kaj dali, — ne tujega, ampak onega, kar je bilo naše že pred 1000 leti? Nič. Leta 1918 so nam namesto da bi nam kaj dali, le vzeli na Primorskem, Koroškem in v Prekmurju. Takrat smo čakali na napačni postaji. Kolikokrat že preje! A vsakokrat so nam le še od našega proč odrezali. In zdaj skoro štiri leta stojimo in čakamo na napačni postaji. Čakamo na bus, da bi nas pripeljal do Prave. Ampak na napačni postaji čakamo. Mimo te postaje bus Prave za male narode ne vozi.

Nekdo omenja Trst, Gorico in Slovence na Koroškem, da so ameriški krogi za to, da ostane vse to tam, kjer je bilo. Ne vemo, koliko je istine na tem. Vemo pa, da če se kdo dobro razume na propagando, z njo proda vse, kar hoče, ne samo lote pod vodo v kakem jezeru, marveč tudi lote na luni. Kaj bi ne prodal kakim krogom šele tega, da

je Trst italijanski! Priredi dobro pojedino, povabi skupaj prave osebnosti, pa ti začne peti boben publicitete o čemer koli že hočeš. Vse je v tem, če znaš. Če ne znaš, ti pa vse skupaj nič ne pomaga.

Jugoslavlani so sedeli tri leta v Londonu. Nekateri še sedaj sedijo in čakajo? Kaj? Morda policijske ure. Kdaj jim bodo povedali, da je čas, naj gredo domov, ker bodo mednarodno kavarno zaprli.

Ali bomo zapisali preveč, če zapišemo, da bi morali Jugoslavlani najprvo poiskati vso pomoč pri svoji slovanski materi? Brrr! Da bi šli tja gori? Tistega pa že ne! — Ne? Pa delajte tlako še naprej drugim! Kdor si sam noče pomagati, temu tudi Bog ne pomaga.

Glede Trsta in Gorice pa smo mnenja, da kadar bodo slovanske čete te dve mesti zasedle, bodo tam tudi ostale. Ako jih bodo zasedli preje drugi, ju bodo pa drugi imeli. Slovanom, ki čutijo še kaj slovansko, bi to ne smelo biti vseeno.

ŽALOST IN VESELJE

Kansas City, Kansas.

V naravnem redu se vrstijo mirni, jasni, svetli, sončni dnevi. Tem pa sledijo mraki, temni, burni, deževni. Enako v človeškem, družinskem, družabnem življenju. Tekom desetih mesecev je vse to skušala naša vrla Viščekova družina.

S 30. sušcem in še naprej preteklega leta so bili za to družino temni, žalostni dnevi. V jutranjem svitu omenjenega dneva je kruta smrt s svojo koščeno roko tako nepričakovano poslegla v to družino in v 15 minutah ugrabila soprogi dobrega moža, deveterim otrokom nad vse skrbno ljubečega očeta. Zadel ga je kap.

Njegov ljubljene, najstarejši sin Frank, mornar, je bil tedaj nekje na širnem Pacifiku. S pomočjo Rdečega križa in drugače so storiili vse mogoče, da bi mu izposlovali dopust in mu omogočili se udeležiti pogreba. Nad mesec dni so čakali s pogrebom; trpilo je bilo v grobnici. Vse zastoj. Ni ga bilo. Bili so težki dnevi za mater, sestre, brate in izvoljenko njegovo.

V začetku decembra pa pride vesela vest: "Frank dobi dopust, pride domov." Ravno dopoldan 31. decembra, zadnji dan leta, ga je z veseljem objela cela družina.

Dne 6. januarja, na praznik svetih Treh Kraljev pa je svojo izvoljenko Florino Philip peljal pred oltar v franciskanski cerkvi sv. Antona, kjer sta bila pred slovesno sv. mašo poročena. Bil je izreden prizor, da je bilo istočasno 5 bratov in ena sestra v prezbiteriju. Mornar Frank, najstarejši, ženin. Drugi, John, benediktinski klerik iz Atchinsona, ceremonijar. Lojzek in Charlie kot ženinova tovariša, najmlajši, Bernard, ministrant, in sestra Ana družica. Mati in ostali pa v klopih. Bil je res ganljiv prizor. Marsikomu se je vrnila misel: "O, ko bi bil še oče navzoč!" Saj je bil gotovo vsaj v duhu. Ker je v življenju tako skrbel za nje, jih tudi sedaj, ko je pri Bogu, ni pozabil. Lepa prilika je nanesla, da se je ravno tedaj mudil tukaj vsled 40-urne pobožnosti pri fari Sv. Družine naš nekdanji tako priljubljeni župnik č. p. Daniel Gnidič in bil dijakon pri slovesni poroki svetih maši. Novoporočencema vsi želimo največ sreče in božjega blagoslova.

Tudi za našo župnijo so bili dnevi 5., 6., 7. januarja sončni dnevi in dnevi milosti. Imeli smo v svoji sredi nepozabnega prejšnjega voditelja. V navdušenih, srce segajočih govorih nas je bodril k vstrajni potrpežljivosti in vdanosti v božjo voljo po začetni poti krščanskega življenja. Z vsa njemu lastno gorečnostjo je vodil 40 urno pobožnost in tudi Sveto

uro mož in mladeničev društva Presvetega Imena Jezusovega v nedeljo popoldan. Kot izvrsten pevec je s svojim močnim glasom dal poguma vsem navzočim, da so prav navdušeno prepevali evharistične pesmi pred izpostavljenim Najsvetejšim. Naj mu dobri Jezus prav obilno poplača, kar je dobrega storil za nas te dneve in prejšnja leta, ko je deloval med nami.

Pri slovesnem sklepu je bila naša prostorna cerkev natlačena. Lepa je bila procesija, kateri na čelu so korakali člani društva Presvetega Imena Jezusovega z gorečimi svečami v rokah prepevač, za temi ljubka šolska mladina nižji razredi, ministrantje mali in veliki — vse se je postavilo — nato obilna duhovščina s Presvetim Rešnjim Telesom. Končno je prav iz srca dobrih faranov, ki so se pridružili pevcem, mogočno zadonela lepa stara pesem "HVALA VECNEMU BOGU".

M. R.

SPOMINI NA NEKDANJE BOŽIČNE PRAZNIKE

Mt. Olive, Ill.

Dobro mi je še v spominu Božič leta 1879, ko sta mi v enem dnevu umrli dve sestrici; ena je bila stara dve, druga pa štiri leta. Skupaj sta ležali na mrtvaškem odru in skupno v eni krsti sta bila pokopani ravno na dan pred svetim večerom. To je bil hud udarec za našo družino, posebno za mater, ker je izgubila edini dve hčerki v družini. Bilo pa je še toliko bolj žalostno, ker se je prigodilo v župnišču; moj oče je bil namreč farni cerkovnik in je stanoval spodaj pod župniščem, kjer sem bil tudi jaz rojen in moji trije bratje, zato so me moji sovrstniki včasih dražili, da sem cerkvena miš. Kaj sem mogel za to? Nič. Tisti čas so bili trije duhovniki pri naši fari in eden pri podružnici. Navadno je le kaplan opravljal otroške pogrebe, toda pogreba mojih dveh sester so se udeležili vsi trije duhovniki. To je bil moj prvi Božič, kar se jih spominjam. Bil je popolnoma žalosten, zato se mi je bolj vtisnil v spomin kot vsi naslednji Božiči, ki sem jih po tistem doživel še 65 in so bili skoraj vsi veseli, prav vsi pa ne. Tako sem bil pred 8 leti ravno o Božiču v bolnišnici za drugo operacijo na črevesni mreni, kar sem pa srečno prestopal.

Moj pokojni oče je bil zelo vnet za cerkveno olepšavo. Pred Božičem kakor tudi pred Veliko nočjo je bil po več tednov zaposlen s čiščenjem cerkve in oltarjev, pomagali pa so mu tudi zvonarji. Za Božič so izrezovali iz trdega papirja razne svetinje, v katere so dali peščena ogledala z lučjo v sredi, kar se je posebno lepo videlo po cerkvi. Takih so napra-

vili pet; najlepšo so dali zadaj za monstranco. Nad tabernakeljem pa je bila močno razsvetljena stališča s sliko Jezusovega rojstva. Sliko je podaril sloviti slikar Matija Koželj iz Kamnika, moj oče pa jo je opremil z obliko stališča. To je bilo nekaj povsem izrednega, česar nobena druga župnija ni imela. Med stališče, precej visoko, pa se je sukala velika zvezda z lučjo v sredi. Res veličasten je bil razgled po cerkvi še predno se je pričela polnočnica, pri kateri je bilo prižganih na stotine sveč. Še pred 10. uro je že bilo pri nas v mežnariji vse polno čakancev, da se cerkev odpre. Ob 10. uri je veliki zvon naznanil, da se prične ob 11. uri cerkvene molitve, in cerkev je bila na mah polna. Nato pa zadonijo zvonovi na praznični način in potrkavanje traja celo uro. Potem se zvonovi toliko ustavijo, da zadoni po cerkvi slovesni "Te Deum laudamus", nakar se zopet oglasijo s še večjo močjo in tudi po cerkvi zvonijo vsi zvončki. Za tem so se oglasile orgle z lepimi božičnimi melodijami, pevci pa so zapeli "Raduj nocoj se, človek moj. In pričela se je slovesna sv. maša z leviti, po maši pa so pevci nadaljevali z božičnimi pesmimi, tako da se je cerkev le počasi praznila. Iz zvonika so se zopet oglasili zvonovi označujoč jutranjico. Spet je bila cela ura potrkavanja. Lep razgled je bil iz zvonika za odhajajočimi, ki so si nekateri svetili z bakljami, drugi pa s svetilkami. Ko so zvonarji prišli iz zvonika, jim je mati moja napravila dober prigrizek — klobase in potico — ker so ga bili potrebni, župnik pa je dal vina. Spat nismo šli, ker veliko jih je čakalo, da so šli v Suhadole, kjer je bila podružnica, k trem našim. Vsak je namreč želel slišati lepe božične pesmi, katere so se peale pri vseh treh mašah. Jaz sem se peljal tja z enim gospodom kaplanov, da sem pri mašah stregel. Tako smo obhajali sv. Božič v Komendi pred 50 leti, dokler sem bil doma, in vse to mi je vedno ostalo v lepem spominu.

Tudi tukaj sem sosed katoliške cerkve, toda njihove navade o praznikih še daleč niso tako privlačne, kakor so bile naše, pa tudi drugače je vse bolj suho in pusto, pač pa res uživam radio oddajo velike maše z lepim latinskim petjem iz St. Louis University vsako nedeljo od 9. do 10. ure.

Pozdrav vsem čitateljem Amer. Slovenca in srečno novo leto!

Andrew Maren.

IZ FARMARKE PRESTOLNICE

Willard, Wis.

Mrs. Frank Petkovšek, ki se je pred kratkim vrnila iz bolnišnice, se je počutila precej bolje, a zadnje dni pa so morali zopet kladiti zdravnika. Zdravje se ji sedaj polagoma vendar vidoma obrača na bolje.

Zvedela smo, da je bolezen položila v bolniško posteljo Mrs. Somrak iz Marshfielda.

Ta "preklicani" revmatizem hudo nadleguje marsikaterega in je tudi kriv, da mora naš rojak Mr. Frank Champa pri hoji že dalj časa uporabljati oporo.

Vsem tem bolnikom želimo ljubelega zdravlja.

Gospa škrlj se je oglasila pri družini Mr. in Mrs. Frank Lunka in jim prinesla v dar zlo deklico. Mlada mamica in hčerka sta oba zdravi.

Tu imamo precej občuten mrz.

Ludwig Perushek.

PRIŠEL IZ BOJNE FRONTE

Linden, N. J.

Iz bojne fronte je prišel domov k staršem na enomesečni dopust Johnny Pasarich. Ni treba posebej praviti, kako zelo so doma tega veseli. Bojeval se je dolgo časa in daleč od svoje domovine proti divji nemški sili v Afriki, Italiji in Franciji.

Na francoskem otoku Corsica je srečal fante iz Slovenije. Te vojake so zajeli ameriški vojaki z nemško vojsko, sedaj so pa oblečeni v ameriško vojaško obleko. Omenjeni fantje so povedali Johnnyju, kako so Nemci in Italijani doma topli slovenske ljudi, kako so jih mučili in na živem obžigali z razbeljenim železom. To ni samo vojna. Za tako barbarsko podivjanost in rabeljsko obnašanje, kakor so postopali Nemci in Italijani, sploh nimamo primerne besede v našem besednjaku.

Naj še pripomnim, da je Johnny član Zapadne Slovenske Zveze, ki ima svoj glavni stan v Denverju, Colo.

Poročevalka.

PVT. JOE G. KEBER.
star 19 let, sin Mr. in Mrs. Anton in Jennie Keber iz Waukegan, Ill. ki je bil pogrešan v boju s Nemci dne 28. novembra 1944, kakor je bilo poročeno v zadnji izdaji našega lista. Slika je bila posneta ravno predno je odšel v Anglijo.

SUŽNJI MODE IN NAVADE

V newyorškem muzeju moderne umetnosti je arhitekt rizar Bernard Rudofsky, ki je bil rojen v Avstriji, razstavil razne risbe in skice, ki kažejo, kako smo v raznih stvareh, posebno pa v obleki, pravi sužnji mode in navad, daleč proč od tistega, kar bi nam narekovala pamet, izkušnja in udobnost. Posebno velja to glede vedno izpreminjajoče se ženske mode. Umetnik je narisal, kako bi se bilo moralo izpreminjati žensko telo, da bi bila zanj v resnici pripravna obleka, kakoršno so ženske nosile v raznih dobah ali pa kakoršno nosijo zdaj. Resnica pa je, da se telo ne izpreminja, pač pa moda vodi iz ene budalosti v drugo, iz enega skrajnosti v drugo, iz enega pretiravanja v nasprotno pretiravanje. Vzemimo samo čevlje, kakoršne nosimo zdaj. Da bi res odgovarjali in se ujemali z obliko stopala, bi moral biti srednji prst na nogi najdaljši in najmočnejši, toraj nekaj palec, resnični palec pa bi moral biti prav tako droben in šibač, kakor je na drugi strani mezinica. Umetnik meni, da bi morali vsaj doma hoditi bos. Obleko bi morali nositi vso iz enega kosa, kakor nekako dolgo rjuho, primerno ovito in nabrano okrog telesa in prepasano. Pri jedi bi morali napol ležati. Tako so delali ljudje v starem veku in je bilo očitno bolj pripravno. Tudi ko bi hoteli, si ne moremo pomagati, ker smo sužnji mode in navade. Kdo bi se hotel ogniti s staro-grško ali staro-rimsko ali staro-egipčansko obleko, si privezati na boso nogo sandale in tak iti na ulico? Tako vse to umetnikovo modrovanje ne pomeni nič, ker smo primorani, da še nadalje ostanemo sužnji sočasne mode in navade.

Nov grob

Duluth, Minn. — V St. Mary's bolnišnici je 4. jan. umrl Joseph Grahek, star 64 let in doma nekje z Dolenjskega. Tukaj zapušča ženo in več otrok.

Poroka

Cleveland, O. — Dne 6. jan. sta se poročila v cerkvi sv. Vida Miss Ann M. Gradisar, hčerka Mr. in Mrs. Anton Gradisar iz 1139 Addison Rd. in T/Sgt. Victor J. Bole. Ženin je dospel iz južnega Pacifika, kjer se je udeležil več bojev in je to njegov prvi dopust v treh letih službe pri 37. diviziji. Po poroki sta odšla za dva tedna v Miami, Florida.

Rekordna božična kolekta

Cleveland, O. — Msgr. B. J. Ponikvar je povedal, da znaša pri sv. Vidu letošnja božična kolekta \$6,068.31, kar je rekord vseh dosedanjih kolekt.

Otrok se je zadušil

Cleveland, O. — Dne 3. jan. dopoldne ob desetih so našli mrtvega med odevjo 6 mesecev starega Pavla Pirc, sina Edwarda in Mary Pirc, 857 E. 147. St. Otrok se je očitno v spanju zamotal v odevjo in se zadušil.

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Vojne nezgode

Milwaukee, Wis. — Ranjena v bojih pa sta bila Pvt. Frank R. Faletich, sin Mr. in Mrs. Frank Faletich, na 926-A So. 12th St., ki je bil ranjen v Franciji, ter Pvt. Frank V. Gorichar, sin Mrs. Mildred Gorichar, na 633 So. 5th St. — Družina Louis Berce, na 1321 So. 49th St. v West Milwaukee pa je dobila žalostno sporočilo, da je bil njihov sin Pfc. Aloysius v bojih v Nemčiji ubit 18. novembra.

Padel za domovino

Port Washington, Wis. — Družina Jost je bila obveščena po vojnem departamentu, da je njihov sin Joseph Jost dne 3. decembra padel nekje na evropskem bojišču. Star je bil 30 let in v armadi se je nahajal od aprila 1943. Zapušča mater, tri brate, od katerih je eden duhovnik, ter eno sestro. Pokojni Joe je prvi Slovenec iz te majhne slovenske naselbine (okoli 40 družin), ki je dal svoje življenje za domovino.

Dobrodela veselica

Chicago, Ill. — Članice ženskih društev pri Sv. Stefanu bodo v nedeljo 21. jan. ob dveh popoldne priredile veliko zabavo, pol za Amer. Slov. Service Men's Aid, pol za Jugoslovanski pomočni odbor. Vstopnina 50c. — Za veselični odbor Mary Tomažin.

Naraščaj

Milwaukee, Wis. — Rojenice so se zglasile te dni pri družini Ciril M. Zvonar, na 1037 So. 5th St., ter jim za novo leto pustile kar dve hčerki dvojčki. Ponosni oče je sin znane Zvonarjeve družine iz So. 6th St., mati pa je hčerka znane Ferdinand Klančnikove družine na So. 5th St., pri katerih mladi par živi. — Sinčica pa so rojenice pustile pri družini Mihael Rupčić na 1305 E. Potter Ave.

Nova slovenska naselbina

Buenos Aires, Argentina. — V državo Ecuador, kjer med divjimi Kivarci misijonarita slovenska misijonarja č. g. Bogumil Trampuš in č. g. Mirko Rijavec, je pred nekaj meseci odpotovala prva skupina rojakov iz Argentine, ki nameravajo ustanoviti v Ecuadorju "Novo Slovenijo".

Nov grob

Duluth, Minn. — V St. Mary's bolnišnici je 4. jan. umrl Joseph Grahek, star 64 let in doma nekje z Dolenjskega. Tukaj zapušča ženo in več otrok.

Poroka

Cleveland, O. — Dne 6. jan. sta se poročila v cerkvi sv. Vida Miss Ann M. Gradisar, hčerka Mr. in Mrs. Anton Gradisar iz 1139 Addison Rd. in T/Sgt. Victor J. Bole. Ženin je dospel iz južnega Pacifika, kjer se je udeležil več bojev in je to njegov prvi dopust v treh letih službe pri 37. diviziji. Po poroki sta odšla za dva tedna v Miami, Florida.

Rekordna božična kolekta

Cleveland, O. — Msgr. B. J. Ponikvar je povedal, da znaša pri sv. Vidu letošnja božična kolekta \$6,068.31, kar je rekord vseh dosedanjih kolekt.

Otrok se je zadušil

Cleveland, O. — Dne 3. jan. dopoldne ob desetih so našli mrtvega med odevjo 6 mesecev starega Pavla Pirc, sina Edwarda in Mary Pirc, 857 E. 147. St. Otrok se je očitno v spanju zamotal v odevjo in se zadušil.

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

DELAČI POTREBNI ZA TOVARNE AVTOMOBILSKIH TAJERJEV

Washington. — Paul V. McNutt, Chairman War Manpower komisije je naznanil, da vlada v bistveno važnem produkcijskem programu za avtomobilске tajerje kritično pomanjkanje 2,3000 delavcev. Dodanih 8,500 delavcev bo treba najti v teku prihodnjih mesecev, ker bo produkcija povečana.

NABIRANJE ODPADKOV ŠE DOLGO NE BO KONČANO

Washington. — Office of War Information poroča, da so Amerikanci napravili velik doprinos vojnomu naporu z nabiranjem odpadkov važnih za vojno produkcijo; toda njih naloga še dolgo ni končana, najmanj v nabiranju 4 predmetov. Oddelek za nabiranje v War Production Boardu pravi, da bo treba nadaljevati le dvoje od devetih kampanj nabiranja, katere je začela vlada za — stari papir, kositer, rabljeno mast, staro železo in jeklo, aluminijum, pletenje, kaučuk, staro obleko in cunje — in sicer bo treba še podvojiti napore pri nabiranju teh dveh predmetov. Gre za kositer in stari papir. Pomanjkanje teh dveh predmetov ne bo ponehalo do časa po zmagi v Evropi. Rabljene maske so še vedno potrebne in bodo tudi v letu 1945 ostale potrebne, prihajajo redno in v zadostnih množinah v tovarne. WBP opozarja, da bi vsako popušcanje v oskrbovanju z rabljenimi maskami ustvarilo takoj zopet kritično pomanjkanje. Nabiranje starih cunj se bo nadaljevalo, dokler bodo potrebne vojaškim fabrikacijam.

180 KONVENCIJ PREKLICANIH NA ZAHTEVO ODT

Washington. — ODT je naznanil, da je bilo preklanih še več napovedanih konvencij, ker je Office of Defense Transportation predložil, da se ohrani vojna transportna sredstva. Število preklanih konvencij je s tem naraslo na 180.

LETO 1945 BO KRITIČNO ZA PROMETNA SREDSTVA

Washington. — Ob koncu tretjega leta obstoja Office of War Transportation je ravnatelj polkovnik J. Monroe Johnson napovedal, da bo prihodnje leto najbolj kritično za transport v vojni, in cela doba 12 mesecev bo najtežja v vsej zgodovini prometa Zedinjenih držav.

TAJERJI NA RAZPOLAGO ZA TRGOVSKA VOZILA BODO REDKI

Washington. — Polkovnik J. Monroe Johnson, ravnatelj Office of Defense Transportation, je naznanil, da bodo prešli glasom sedanjih podatkov posestniki trgovskih motornih vozil le približno polovico toliko tajerjev kot denijo, da bo potrebno za prvo četrtletje 1945. Nujne vojaške zahteve za tanke, tovarne avtomobile, jeepe in druga motorna vozila so vzrok tega drastičnega pomanjkanja.

ZAVLAČEVANJE PRODUKCIJE BO PODALJŠALO VOJNO, SVARI KRUG

Washington. — "Vsak Amerikane je ponosen na borbenost, katero kažejo naši vojaki na vseh bojiščih," pravi J. A. Krug, Chairman War Production Boarda. "Njih sila pa je odvisna od neprestanega dovoza — a zdaj, ko so bitke na svojem višku, porabijo nezasišene količine najrazličnejšega vojnega

materijala. Trda resnica je, da utegnemo zakasnit dan zmage, ako ne bomo izdelali potrebnih množin orožja, ki jim je potrebno v boju proti sovražniku. Obenem pa je tudi neoporečna resnica, da ne proizvajamo zadosti, niti zadosti hitro vojnega materiala, katerega nujno potrebujejo naše borbene sile. A to navzlic temu, da znaša povprečna vrednost izdelanega materiala mesečno povprečno \$5,000,000,000.

NEPOTREBNO JE HODITI V WASHINGTON RADI PENZIJE ZA VETERANE

Washington. — Rodbinski člani veteranov iz zadnje vojne, ki imajo pod zakonom sprejetim v kongresu dne 14. decembra 1944 pravico do penzij vdov ali sirot, naj ne hodijo v Washington, niti ne pišejo tja radi vložitve svojih prošelj. To svarilo prihaja od Veterans Administration. Brig. Gen. Frank T. Hines, Administrator of Veterans Affairs, je odločil, da je treba vložiti te prošnje za penzijo v najbližjem "field office", tam kjer stanuje prosilec.

CIVILNO PREBIVALSTVO BO IMELO MNOGO MANJ RADIO TUBOV NA RAZPOLAGO

Washington. — Pomanjkanje radio tubov potrebnih za vzdrževanje materiala za armado in mornarico pri naraščajoči porabi in izgubah v borbi bo izravnan le na škodo civilnih dobav radio tubov — tako trde uradni War Production Boarda. Radi tega je pričakovati, da bo število tubov na razpolago civilnemu prebivalstvu precej manjše kot 2,000,000 kot se je pričakovalo za prvo četrtletje leta 1945.

WPB PROGRAMI NE BODO MANJŠI OD ONIH L. 1944

Washington. — War Production Board, ki je storil potrebne korake, da prepreči motenje produkcije potrebne za kritje vojaških zahtev zaradi načrtov preureditve industrije v smislu civilnih potreb, je izjavil, da so načrti za fabrikacijo civilnih potrebščin v splošnem omejeni na količine, ki so bile določene za četrto četrtletje leta 1944.

DOBAVE BENCINA NISO OBILNE, A TUDI NE KRITIČNE

Washington. — Petroleum Administrator for War, Harold L. Ickes, je izjavil, da je država prebrala božični teden z zalagami bencina, ki so še vedno malenkostne, toda ki niso kritične. "Na razpolago so zadostne količine bencina za kritje potreb, ki so racionirane; toda toliko ga pa tudi ni, da bi si mogel konzument dovoliti razpisno uporabo tega proizvoda, ali pa da bi si nakupil zalogo v naprej", sviri administrator Ickes.

DOBAVE NA RAČUN LENDLEASE SO SE ZMANJŠALE V MESECU NOVEMBRU

Washington. — War Food Administration je izjavila, da so znašale v mesecu novembru dobave živeža in drugih poljedelskih pridelkov za odvoz našim zaveznikom skupaj 467,5 milijonov funtov — 251,8 milijonov funtov manj kot v oktobru. Vsega skupaj je bilo poslano v novembru 1,015,9 milijonov funtov.

TRGOVCI SO BILI POŠTENI NAPRAV OPA

Washington. — OPA Administrator Chester Bowles je izjavil na radiu, da so bili trgovci

TO SO ODLIKOVANJAI

Ameriški vojak s tolikimi medaljami je Pvt. Forrest Darr iz Zanesville, Ohio. To so nazisjske medalje, ki jih je zbral na svojih pohodih po Franciji, Belgiji in na nemški meji. Tukaj vidimo, kako je pripel vse skupaj na svoje prsi. Cpl. Marvin Wells, na levo, doma iz Bluefield, W. Va., jih pa pregleduje.

ci širom dežele pošteti napram OPA. "Niso bili vedno zadovoljni z načinom, kako smo držali cene in najemnine," je dejal, "toda v splošnem so igrali pošteno igro. Uvidevali so, da je kontrola cen v vojni koristna vsem — trgovcem, delavcem, farmarjem in konzumentom."

ZDRAVSTVENI SVET ZA VETERANE

Washington. — Brig. Gen. Frank T. Hines, ravnatelj za zadeve veteranov je naznanil osnivanje posebnega zdravstvenega sveta v svojem uradu. Imel bo 15 članov med vodilnimi zdravniki dežele, za vse pango zdravniške znanosti. General Hines je dejal, da se bo svet bavil pred vsem z zdravniškimi problemi pri diagnozi in negi tisočev mlajših veteranov te vojne.

POČUTIM SE IZVRSTNO! Zahvala Hoboko

Ako se vas drži zapeka in vas dela miserne, njevoze in iz reda in če trpite vled glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerednosti, neprebravnost, izguba spanca, pomanjkanja apetita, če se čutite v želodcu rahlo ali vled plina in nesostojnosti, vzemite Dr. Peter'sovo dolgo preizkušeno Hoboko. To je več kot navadna odvajalna — je zdravilna tonika — je zmes 18 naravnih korenin, zelišč in cvetja. Hoboko pripravi zamazana čreva k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabuhanih ostankov; odnese plin zapeka in povrne želodcu prijazno gorkoto. Uživate ga natančno kot je predpisano na omotu. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravite zaprtost, nerednost in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času — tedaj si nabavite Hoboko se danes.

ZASTONJ 60c vredno

DR. PETER'S LECIV OLEJ LIMI-MENTA — antiseptično pomaga proti bolečinam revmatizma in nevralgije, brizgane mišnim bolečinam, za okrevanje bolne mišice — izključuje in izvirnost. DR. PETER'S MAGOLO — alkalije pomagajo nekaterim žlaščnim neredom v želodcu kot kislinega nepravilnosti in pekočice arca.

Poslajte ta "Posebne Ponudbe" Kupon — Sedaj
☐ Priloženo je \$1.00. Pošljite mi poštno presto 11 oz. Hoboko in zastonj 60c vrednosti vsakega posebnega steklenico, LECIV OLEJ in MAGOLO.
☐ C.O.D. (Stroški dodani).
 Ime: _____
 Naslov: _____
 Poštni urad: _____
 DR. PETER FAHRNEY & SONS CO., Dept. 84-3, 18 M.J., 2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
 250 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

DOGODKI iz slovenskih naselbin

Poroč
 Milwaukee, Wis. — Pred kratkim sta se poročila Frank Slama, 7005 W. Dreyer pl., West Allis, in Beatrice Coey, 1926 W. Wells St. — Poročno dovoljenje so vzeli: Daniel I. Turk, 1422 W. Walker St., in Frances M. Subota, 3140 So. 8th St.; Edward W. Czappa, 2244 So. 4th St., in Rose Urbančič, 1234 W. Walker St.

Tri poroke
 Pueblo, Colo. — V slovenski cerkvi Marije Pomagaj sta bila 27. dec. poročena Raymond Centa in Miss Helen Skul, oba farmarskih staršev. Poročne obrede so vodili Father Daniel Gnidica. Dne 3. jan. sta se poročila Fred Maser, ki služi pri mornarici, in Miss Elsie Skerjanec. Tudi ta par so poročili Father Daniel. Dne 6. jan. pa sta bila poročena William Pader, ki služi pri armadi, in Miss Josephine Kern. Vsem trem parom želimo vse najboljše.

Padel v Belgiji
 Fairport Harbor, O. — Družina Alojz Švigel je bila obveščena, da je 17. dec. padel v Belgiji njen sin Joseph Švigel, star 29 let. Poleg staršev zapušča dva brata, od katerih je eden pri mornarici.

MEH ZA SMEH

NAROČILO
 Šef je moral v mesto, pa je vajencu prepustil trgovino v varstvo. Ko se je vrnil, je vprašal:
 "Nu, Lipe, ali je prišlo kakšno naročilo?"
 "Da. Prišla sta dva moža in mi naročila: 'Roke kvišku!' potem sta pa odnesla vse, kar je bilo v blagajni!"

SALOMONSKA RAZSODBA
 "Halef," vpraša kadi, "ali si res videl, da je obtoženec na prepovedanem lovišču ustrelil zajca?"
 "Da, videl sem."
 "Obsodim obtoženca na 1000 piastrov globe," razsodi kadi.
 "O, modri sodnik, niti enega piastra nimam!" zavjaka obsojenec.
 "Zakon predpisuje, da dobi ovaditelj pol plačane globe, zato ti moram pač hišo prodati."

"O, gospod, nimam hiše, siromak sem!"
 "Prav! Obsodim te zato na šest mesecev ječe — polovico dobi ovaditelj..."
POTEM PA ŽE!
 "Kako si z Elzo?"
 "Eh, ne mara me. Neki mož je prišel vmes."
 "Kaj ne poveš! Kdo pa?"
 "Njen oče!"

OPTIMIZEM
 "Kako se pišete?" vpraša sodnik.
 "Erna Piskernik."
 "Koliko ste stari?"
 "Tri in šestdeset let."
 "Poročeni?"
 "Se ne!"

TUDI DOKAZ
 "Kakšne dokaze imamo, da je zemlja okrogla?"
 "Naše pete, gospod učitelj!"

IZREKI

Nikdar ne sodi delovanje kakega človeka, predno ti je znano, kaj on misli.

Najbolj se lahko zameriš nekaterim ljudem s tem, če jim poveš resnico o njih.

Napaka je, da je človek največkrat vjudnejši naproti tistim, za katere ve, da jih ne bo več srečal v življenju, kakor s tistimi, s katerimi ima vedno opravka.

Dajati dobre nasvete je prav — dokler jih dajemo sami sebi.

Sreča najprvo obišče tiste, katerim ni tuja.

HELP WANTED

MEN - WOMEN

NO AGE LIMIT
 No Experience Necessary
 Full or Part Time
 7:30 A. M. — 4:00 P. M.
DAY SHIFT
 4:00 P. M. — 12:30 A. M.
NITE SHIFT
PAID VACATION
 After 1 Year
 Service, Hospital and Life Insurance Plans Available
 Apply
ATLAS
BOXMAKERS
 2555 W. DIVERSEY
 (12-16-18-23-26-30-Feb2)

WOMEN & GIRLS

Inexperienced
 Paper Automatic
 Die Cutters
ASSEMBLERS
 Will pay while being taught
 Permanent
 Good future
 See Mr. Dean

TABLET & TICKET CO.

1021 W. ADAMS
 (12-16-18-23-26-30-Feb2)

GIRLS
NEEDED AT ONCE
 For
TYPING and CLERICAL WORK
5% DAY WEEK
PERMANENT POSITION
PIONEER ATLAS LIQUOR CO.
 2227 SO. LA SALLE ST.
 CALumet 3100
 (12-16)

STENOGRAPHER
 One having had experience in manufacturing business.
 40 hour week. Small office
 Good position in pleasant office for qualified applicant.
SERVICISED PRODUCTS
 6051 W. 85th STREET
 (12-16-18-23-26-30-Feb2)

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU!"

TO IN ONO

Pred sto leti je več kot 80,000,000 bizonov tekalo po planjavah Severne Amerike; leta 1895 pa jih je bilo komaj še kakih 800.

Med kandidati za doktorski naslov na Ceylonu je bil pred

par leti tudi eden, kateri se piše: Kassipillai Namasivayampillai Sivagnanasundram.

Pismonoša Campbell na Angleškem je po 27. letni službi šel v pokoj. V tem času je prehodil 106.600 milj.

Rdečelaske dalj časa obdržijo lepoto obraza kot pa ženske s temnimi lasmi.

Precizna Naprava

Da!... Vendar je treba dodati le en sam delec opreme, pa bo imela vaša okolica en telefon več

DA postrežemo eni družini več, moramo upostaviti in zvestati telefon — PA TUDI preskrbeti poseben obkrok, ki gre v centralni urad, iztok na lapremenjajni napravi, in dati razne druge zapletene mehanizme za uporabo telefona.

Is tega se vidi, zakaj ne bo mogoče postreči z novimi telefoni v nekaterih krajih takoj tedaj, ko bodo nove naprave na razpolago.

Storimo vse kar moremo, da preskrbimo po potrebo vsem, ki jo želijo. Upoštevalmo potrpljenje in razumevanje, ki so ga pokazali oni, ki so morali čakati.

... Še enkrat hvala vam —
KUPITE VEČ VOJNH BONDОВ

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

IZSEL JE VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal
DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zda je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslali z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
 1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

VAŠI SINOVI PRI VOJAKIH

bi radi razumeli, kaj jim vi pišete po slovensko. Pri tem jim je najboljši tolmač za razne besede in izraze

"ANGLEŠKO - SLOVENSKO BERILO"

"ENGLISH-SLOVENE READER"
 Sestavil in spisal Dr. F. J. Kern

katero stane **\$2.00**

To berilo je pripravno za učenje angleščine za starejše in za mlajše za učenje slovenščine.

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
 1849 West Cermak Rd., Chicago 8, Illinois

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Ko pa je slišal visoki glas rdeče Minke in hreščeči glas lepega Bekenkarfa in se mu je dozdevalo, da čuje tudi svoje ime, se je njegova zadržana in pritajena srčna bol hipoma spremenila v silen bes. —

Zvečer ni prišel k večerji in ponoči so ga mučile hude sanje. V živi meji s starimi hrastovimi okleščki je videl ležati človeka na obrazu v mlaki krvi. Zraven pa je stala njegova stara mati s črno čepico iz tančice na glavi, z veliko srebrno okovano pesmarico na roki, kakor jo je Mart v svojem spominu najrajši gledal. Polna groze dviga svoje roke! —

Drugega dne je odpovedal svojo službo s tako divjimi kretnjami, da ga je kmet, neglede na nujna dela, takoj odpustil. Podal se je domov. Toda svojo mater je mogel obiskati le še ob gomili, v katero je bil zasajen črn, lesen križ. Nato je začel dni nariti. Mračno je zrl in bil nedostopen. Otroci so se ga plaho izogibali. — Nekega dne je srečal v poseki sina svojega nekdanjega gospoda, ki je sedel ob nekem travniku pred svojim slikarskim stojalom. Ta ga je takoj spoznal in prijazno ogovoril, kar je zbudilo v njem prijetne spomine na tiste čase, ko je bil še cel človek in odličen vojak. Nekaj dni pozneje se je po delopustu pojavil na razvalinah ter začel odvažati kamnje in groblje ter ga metati v globok jarek. Ko se je prikazal grof, ga je po vojaško pozdravil ter nemoteno nadaljeval svoje delo, dokler se ni popolnoma stemnilo. Plačila za to ni hotel vzeti, češ da je delal po delopustu. Tako je prihajal nekaj časa. Komajda je sprejel kosček kruha in požirek pijače. Zdelo se je, da ga osreča bližina človeka, ki ga je poznal iz prejšnjih boljših časov.

Njegovemu gospodu se je bilo medtem posrečilo prodati nekaj osnutkov, kar mu je omogočilo plačevati nekaj časa lastnega dninarja. Zdal si je Mart stesal iz še dobro ohranjenih tramov, katere je bil izkopal iz razvalin, drzno, ozko lestvo. To je postavil na kup ruševin, jo prislonek k odprtini visokega stolpa, ki je bil še preostala od nekdanjega grada. To odprtino je toliko razširil, da je mukoma zlezal skozi njo. Polzaste stopnice so držale od tam gor v kamrico, v kateri je bil nekdanji golobnjak. Sem se je vselil s parom belih golobov vred, katere je posebej ljubil. V tem dokaj zračnem prostoru je odslej prebival. Ob nedeljah je gori tolkel, razbijal in pečkal. Golobom je odkazal poseben predel. S svinčcem obrobilene ostanke stekla, ki je nekdanj zapiral line, je uporabil kot okna. Potem je z veliko težavo in z nevarnostjo za lastno življenje spravil tja gor svojo posteljo, svojo skrinjo, majhno ogledalo in veliko sliko v okviru. Slika je predstavljala njega samega. V drznem ponašanju z dvignjeno sabljo, dirja na krasnem belcu. Njegova nekoliko sklonjena debela glava je bila prilepljena na vrat. To je bil njegov največji zaklad. Pa tudi s srebrnom okovana velika pesmarica njegove matere, katero je bil zavil v rubež in shranil v svoji skrinji, mu je bila ljuba in draga. — Z veliko težavo je obesil svojo sliko ob zid, postavil posteljo in nametil skrinjo. Soba je bila za silo opremljena. Grof ga je seveda svaril, da bo imel odpod mnogo daljšo pot na kraj zaposlitve. Toda Mart je menil, da hoče odslej le še pozimi hoditi na sečnjo, kadar na razvalinah ne bo dela. V ostalem pa si hoče z delom odslužiti stanovanje.

Sprva se je grof zbal, da bi moral vzdrževati še enega človeka. Vendar pa je morala počivati v domači zemlji posebna, čudovita sila. Če je v Berlinu komaj vzdrževal samega sebe, mu je nesla rodna zemlja zdaj že toliko, da sta se s tem preživljala dva in da je mogel izplačevati redno Martu zasluženno mezo. Že drugo zimo sta zivotala skupno. Iz enega para golobov jih je bil že cel roj, ki se je v lepših krogih dvigal

in spuščal nad sivim zidovjem in nad vrhovi temnih dreves. Mart je bil samo belim golobom naklonjen. Vsaka pisana živalca je brez usmiljenja izginila v loncu. Mart je odslej tudi kuharil ter pripravljaj špartansko kosilo za oba grajska prebivalca. Imel je vedno mnogo dela in drva je čepil že po delopustu, pri čemer mu je sploščka pomagala tudi njegov gospod.

Iz na pol zrušenega velikanskega dimnika, ki je stal poleg sobe na dvorišču, so zgradili kuhinjo in popravili hleve, kar jih je še bilo. Tu je mukala dobra, rjava krava Selma v družbi ljubke, mlade srne, katero je bil našel Mart na ledini in katero je sploščka krmilil iz steklenice. Krmili sta se te dve živalci s travo, katero sta Mart in njegov gospod pokosila po grajskih jarkih in na pobočjih. Odkar je pridna Selma oddajala svoje mleko grajski kuhinji, sta gospod in njegov hlapec očitno boljše živela. Tudi mračni obraz naglušnega Marta se je razvedril. Proti svojem gospodu se je obnašal kot je bil nekdanj navajen, ko je bil še sluga starega gospoda polkovnika. Razvalino je zapuščal le še, kadar je imel kakšno nujno pot. Ob nedeljskih popoldnevih je čedil svoje stanovanje. Še vedno je telovadil po strmi lestvi v svoje stanovanje, po kateri je mogel stopati le človek, kateremu prizanaša omotica. — Iz razpokline v zidu pa je molela cev, skozi katero se je valil ob zimskih nedeljah sivkast dim. Tedaj je gorelo in prasketalo v majhni pečici, ki je stala v pobeljenem prostoru in golobje so se zadovoljno oglašali v svojem predelu. Mart pa je s pipo v ustih in s kakim delom v rokah nudil sliko zadovoljnega stolpnega čuvaja iz nekdanjih lepših časov.

Ze se pojavi Mart z zabojem, ki je nosil oznako polka iz nekdanjih dni ter izvleče iz njega edino grofovo obleko, ki je bila še nekoliko dostojna. Mart se nekajkrat potegne čez njo s krtčo in s pritajenimi vdihljaji se stisne grof v to nenavadno obleko. Zdal se spomni dušice in njenih lutkinjih skrb. Kaj, ko bi poskrbel, da dobi za svojo sramotno pohabljenost Lilo pošten nadomestek. Toda treba se bo podvzati v mesto, morda še najde kako trgovino, odprto za ljudi, ki še nujno potrebujejo kakšno božično darilce. Brž se pobere nekaj voščevih ostankov in drugih potrebnih malenkosti. Spravi vse v majhen zabojček, skrije vso svojo krasoto pod velik plašč, s katerim se je ogrnil, in prepustil varstvo gradu Martu, ki kot odrevenel zija za njim.

Skozi gozd, po poledeneli ledini navzdol, koder je včeraj hodil Mart, ne more. Mahniti mora po cesti, skoraj dve uri hoda ima pred seboj. Ze čez eno uro zagleda pred seboj grad, ki leži na podolgovatem slemenu. Krasen park, zasnežen in temen, oklepa grajski hrib. Med dvema temnima, starima stolpoma zre v dolino lepo ostrešje v renesančnem slogu. Nebroj večjih in manjših streh ki so nastale v teku stoletij, deloma iz potrebe deloma pa iz veselja nad lastnim majhnim gnezdom, je vdihnil sicer neprijazni sliki ljubkost in življenje. Zdal pokriva lahno srebrno ivje tankega snega strehe, zidove, stolpe in samo graščino.

Pod sivim nebom, iz katerega naletavajo snežinke, se dozdeva grad tako oddaljen od sveta, tako praviljen, kot bi bili v njem prebivali: vse princeze z zlatimi kodri, vsi zvesti in bedasti kraljiči, mračni kralji, razumne kraljice, ki so znale več nego kruh jesti in oživljajo danes Grimmovalno pravljico knjigo.

Njegove umetniške oči so ljubeznivo božale nežne oblike, v katerih je našla vsaka doba svoj poseben izraz. Iz novejših dobe je bil le ne posebno prikupni stolpiček tamle v kotu, na katerem danes oznanja belomodrasta zastava navzočnost kneza.

(Dalje prih.)

AMERIKANSKI USPEHI NA LUZONU; RUSI 30 MILJ OD KRAKOVA; DRUGE VESTI

(Nadaljevanje s 1. str.) slovaški in v Ogerskem pri Budapešti proti Bratislavi in Dunaju. Nemci omenjajo, da divjajo boji na več kakor 600 milj dolgi fronti. Rusi so bili vse skozi do nedelje tiho o svojih operacijah. Šele v nedeljo so objavili, da ofenziva v južni Poljski je v teku in da so razrušili Nemcem fronto na 60 milj dolgi črti ter prodrli do 25 milj globoko v sovražni teren. O drugih operacijah pa Rusi molče.

Ta zimska ruska ofenziva bo imela dalekosežne posledice. Istočasni udar na več frontah bo katastrofalen za Nemce že samo na ruskih frontah. Premikanje čet ne bo mogoče, ker teh Nemci tudi nimajo več kaj preveč. Oslabiti bodo morali zapadno fronto. V Švico so došla poročila zadnje sobote, da je nemški generalni štab sklenil vzeti vse svoje čete iz Italije in se umakniti do Alp in tam z najnižjim številom braniti razne prehode. Umaknili se bodo najbrže tudi iz vsega Balkana.

Pearl Harbor, Havajsko. — Ameriški vpad na glavni filipinski otok Luzon je v glavnem uspel. Najnovejša poročila omenjajo, da imajo Amerikanci v zalivu Lingayen do 32 milj obrežja, katerega pa stalno razširjajo na obe strani in si izboljšavajo oporišče. V notranjost

otoka pa so prodrli nekaj nad 80 milj in prve ameriške patrulje so se nahajale včeraj 75 milj od mesta Manile. Ameriška poročila omenjajo, da Japonci dosedaj še niso pokazali prehudega odpora. Ameriške zgube niso visoke in so veliko nižje, kakor so jih pa pričakovali.

Tokijsko poročilo je v nedeljo omenjalo, da položaj na Filipinih je resen. Omenjali so, da so Amerikanci preko Bayambanga v smeri proti Tarlacu.

Poročilo mornariškega poveljstva v Pacifiku omenja, da so Amerikanci zadali zadnje dni občutne udarce Japoncem pri Formosi, ob južnem kitajskem obrežju in v drugih krajih, odkjer so japonski konvoji hoteli dovesti pomoč na Filipine. Potopili so večje število ladij in uničili veliko število letal. Japonska zaskrbljenost torej ni brez vzroka.

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING AND PATCHING CONTRACTORS

Pleskarji in popraviljači ometa in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1889

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovencem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim in potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 16. decembra 1944 za vedno v Gospodu zaspala naša nadvse ljubljena mama in sestra

MARGARETA PANCAR

Njen soprog Frank Pancar je umrl 6. februarja 1944. Rojena je bila 10. junija 1879 v vasi Unec, fara Lekavc na Notranjskem. Tujak zapušta nas otroke: sina Antona v Clevelandu, Margaretu poročeno Paška v Elizabeth, N. J., Sgt. Franka nekje v Italiji, Johna, Josepha, Sophie in Angeline v Vandling, Pa. Zapušta tudi svojo mater Jero Puntar; če dočaka 17. marca 1945 bo stara 95 let. Dalje zapušta tudi brata Franka v Vandling, Pa. in Antona v Cleveland, Ohio.

V prvi vrsti se zahvaljujemo častitemu g. župniku F. A. Jevniku, ki so ji prišli podeliti zadnje sv. sakramente, in za lepe cerkvene obrede. Dalje se zahvaljujemo vsem za naročene sv. maše in za darovane cvetlice. Hvala tudi vsem, ki ste jo prišli kropiti in ki ste jo spremlili na pokopališče. Pokojna je spadal k Oltarnemu društvu, k dr. Sv. Ane št. 120 KSKJ in k dr. SNPJ. Priporočamo jo v molitvah in v blag spomin.

Ti pa, draga mama, počivaj mirno in večna luč naj Ti sveti.

Zaljubljeni ostali:
ANTON, JOHN, FRANK in JOSEPH, sinovi; MARGARET, SOPHIE in ANGELINE, hčere; JERO PUNTAR, mati; FRANK in ANTON, brata.
Vandling, Pa., dne 16. januarja 1945.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je za vedno v Gospodu zaspal naš ljubljani soprog in oče

MICHAEL JERSIN

kateri nas je za vedno zapustil v tej dolini solz v nedeljo 10. decembra. Njegov pogreb se je vršil ob veliki udeležbi njegovih prijateljev in sorodnikov iz cerkve Marije Pomagaj.

Prav srčno lepo se zahvalimo vsem vam, kateri ste nam pomagali ob času naše žalosti. Lepa hvala g. župniku Danielu Gnidici za cerkvene obrede in tolažilne besede. Hvala tudi vam, kateri ste darovali za svete maše in cvetlice v njegov zadnji posred. Hvala društvu sv. Jožefa in društvu Slovan za pomoč ob času naše žalosti. Hvala tudi ženskem pevskemu zboru Glee Club za lepo petje v cerkvi. Hvala tudi g. Johnu Germu za tolažilne besede na pokopališču. Bog vam stotero povrni vsem skupaj.

V grobu hladnem sladko spavaj rešen truda in skrbi. Ljubi mož in dragi oče, večna luč naj sveti Ti.

Zaljubljeni ostali:
FRANCES JERSIN, soproga; MARY NOVAK, FRANCES SHOPEN, STEFANIJA HEGLER, ROSIE JERSIN in ANGELA JERSIN, hčere; ALBERT JERSIN, sin.
Pueblo, Colo., 16. januarja 1945.

ALI NAJ SE OMOŽI?

K staremu Mustafu je prišla Dara v spremstvu Mustafaove žene. Obleka iz črnega atlasa je razodevala, da je obisk svecan, a opanke na nogah so povedale, da je sosedin in so si dobri znanci.

Mustafa se je na zofi odmaknil v kot, da bi počastil gosta, sosedo, s častnim sedežem z raven pladnja s posodicami za črno kavo.

"Kaj bo dobrega?" jo je pozdravil Mustafa in dodal: "Ze tri leta te ni bilo k nam na črno kavo."

"Težko se je spraviti z doma, Maj-Aga! Gospodinjstvo! Dekle! Saj veš, zmeraj jo je treba imeti pred očmi."

"Kako pa je kaj tvoji Bosi?" "Dobro, hvala Bogu. Glej, prav radi nje sem prišla k tebi."

Mustafa je puhnil velik oblak dima iz pipe, se ostro zazrl v sosedo in je pomežiknil svoji ženi, češ, naj ju pusti sama!

Dara je nerodna; nič kaj ji ne teko besede. Veliko mora misliti, preden najde pravih izrazov.

"Saj poznaš mojo Boso..."

"Kaj je ne bi! Ze od rojstva. Koliko let pa je odtlej? Tri, štiri in dvajset?"

"Toliko jih bo... Zdal ti bom povedala ko lastnemu bratu, Muj-Aga. — Bosa je moj edini otrok. Trije sinovi so mi umrli in še dve hčeri sem izgubila. Le ona mi je ostala, preživela je svojega očeta. Dela, vodi mi hišo in dom. Z njo poklepem, z njo šivam, v njeni družbi tkem, spim. Ko dva piščančka se skoločkava v gnezdecu."

Srečno in v časti — to je prva reč!"

"Imava dosti hrane, hvala Bogu! In s častjo sva prenašali marsikaj dobrega in slabega. Najhuje je bilo zame pred petimi, šestimi leti; ona mlada, kot rosna kaplja, lepa ko jabolko, koder je le hodila, vse se je oziralo za njo. Fantje so, tako ti povem, ko volkovki oblegali ograjo krog hiše, čudno, da niso ograje podrli. Saj so vedeli, kaj so si želeli: vse so želeli; Boso, tako lepo, veselo deklico! Zmeraj in zmeraj — sami snubci, sami ženini. Jaz — jaz sem rekla: ne! Dekletu bi bil mogoče ta in oni všeč. Mene pa le za nobeno ceno ni hotela zapustiti. Saj, kaj bi bila pa jaz, reva, počela sama brez nje?"

"Pridno dekle," je pokimal Mustafa, "prav je storila."

"Ko ji je bilo osemnajst let, je imela, prav nič se ne zlažem, osemnajst snubcev. Same dobre, premožne fante. Vse je odbila. Ko je imela devetnajst let, je imela devetnajst drugih. Dvajsetletna jih je imela sedem... Ker..., kako bi ti povedala, več govorilo se je: ona nobenega noče! Pa so se fantje razšli — in štiri leta je že od tega, ko ni nobeden več vprašal zanjo. Ona se je, kako bi rekla?, ona se je sčasoma zresnila, je bolj zrela, ni več tako rdeča ko prej, ni več tako vesela... Nekako spremenila se je, je bolj molčeca, včasih tudi razdražena, ne spi dobro, glavo poveša... Vse to mi ni pa prav nič všeč!"

"Lahko razumem, Dara."

"Vendar, Muj-Aga, jaz pa tudi vem, zakaj je taka. Če sem bila prej jaz tista, ki sem ji vse moške odgnala, ji zdaj ne bi več branila. A zdaj, zdaj ni nobenega več k njej."

"Prav nobenega?"

"Saj zato sem pa prišla, Muj-Aga, ti mi moraš svetovati. Včeraj jo je nekdo zasnubil; a jaz ne vem, zdvajam: ali bi mu jo dala — ali ne."

"Daj mu jo!"

"Lahko tebi: Daj mu jo! A gre za vso bodočnost moje hčere; in jaz tega človeka nič kaj ne poznam."

"Dara, če tega človeka ne poznaš, pa mu je ne daj."

"Ne daj! Seveda... Če pa Bosa hoče in hoče!"

"Seveda, potem mu jo moraš pač dati."

"Vdovec je in ima otroke..."

Vdovec z otroki? — Izključeno. Ne daj mu je!"

"Pozvedovala sem. Trgovced je, veliko prodajalno ima."

"Pa še oklevaš? Kaj pa čakaš? Daj mu jo!"

"Čakam, kaj mi boš ti svetoval. — Daj mu jo! — Ali meni je težko, da bi se od Bose ločila. Stara sem, sam Bog nebeški ve, ali bi jo še kdaj videla..."

"Kaj on ni iz tega kraja?"

"Saj to je! Ali ti nsem povedala? V Mostarju živi — dva dni vožnje oddal. In če bi ona zbolela, Bog varuj! Kdo mi bo pisal, kako ji je? Ali se morem peljati k njej in ji streči, jaz, ki sem v letih in ki svoj živ dan nisem bila na tujem?"

"Če je pa tako, Dara, potem mu je pa ne daj!"

"Štiri leta sedi že zdaj doma — nihče se ni zmenil zanjo. Pa ti pride tale, ona mu je všeč, dobrika se ji, vse bi ji znosil skupaj, počastil jo je že z zlato urico, z verižico, videti je, da resno misli, da bi jo rad za vse na svetu..."

"Tak daj mu jo!"

"Saj lep ni. In tudi mlad ni več."

"Star, grd možakar, kajne?"

Ni prav grd, a kozar je. In pa, Bog mi grehe odpusti! — Živi njegova mati pri njem, ki je pa menda pravi pravcati satan..."

"Potlej mu je pa na noben način ne daj!"

"Pameten pa pošten človek pa je, tudi dobrega srca in jako zaljubljen v Boso."

"Kaj pa dekle? Kaj pravi?"

"Z rameni skomigne: Mati, vi preudarite in odločite!"

"No, pa ti, Dara? Kaj misliš?"

"Kakor mi boš svetoval, Muj-Aga! Ti si britten, izkušnje imaš, si naš najboljši prijatelj in sosed..."

"Presneta reč, Dara, težko odgovornost mi nalaga na pleča! Daj mu jo — ne daj mu je —, saj sam ne vem, kaj naj storim... Pa mi Boso pošlji, bom njo vprašal!"

"Ona je šla z njim v kino; ob sedmih. Ob dveh ponoči, je rekla, ko bo konec kina, bo pa prišla domov."

"Ob sedmih se je kino začel? In ob dveh bo prišla domov? Daj mu jo, Dara, daj mu jo —, pa konec besedi!"

(Roda Roda.)

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road

CHICAGO

Telefon Canal 4918

Residenčni tel.: La Grange 3986

1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave.

Telefon Canal 0523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30

do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!